

Силабус курсу

Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 4, Семестр: 7

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

ППП

Керівник курсу
к.е.н., доцент **Вербіцька Інеса Ігорівна**

Контактна інформація

verbinessa@ukr.net +380999369342

Опис дисципліни

Перехід України до ринкових умов господарювання створює широкі можливості для здійснення зовнішньоекономічної діяльності, фінансово-господарської самостійності підприємств, об'єднань, тощо, участі країни у міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносинах. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини є основною складовою міжнародних економічних відносин. Вони мають три головні виміри і проявляються у трьох головних площинах. З одного боку, вони являють собою певну теоретичну систему, сукупність принципів і форм міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин. З іншого боку, валютно-кредитні та фінансові інструменти є важливими засобами здійснення економічної політики, її координації у міжнародному масштабі. Нарешті, валютно-кредитна сфера виступає важливим каналом залучення додаткових фінансових коштів до національної економіки, сприяє прискореному обміну між країнами та регіонами товарів та послуг, поліпшенню системи розрахунків між суб'єктами світогосподарських зв'язків. З цими обставинами пов'язана актуальність і практична значимість вивчення міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

Предмет курсу **«Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини»**: економічні відносини між окремими країнами, регіональними об'єднаннями, окремими підприємствами і корпораціями, що виникають в процесі формування, розподілу та використання міжнародних фінансів.

Мета курсу «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини»: ґрунтовне дослідження сутності та закономірностей у сфері міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин, використання основних валютно-фінансових та кредитних інструментів у розподілі і перерозподілі фінансових ресурсів при прийнятті рішень в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Головним завданням курсу "Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини" є вивчення студентами сутності та закономірностей у сфері міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, що складаються в сфері зовнішньої економічної діяльності та використання основних валютно-фінансових та кредитних інструментів в розподілі і перерозподілі фінансових ресурсів в сфері світового господарства, вироблення у

студентів практичних навиків в оволодінні дисципліною «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для прийняття відповідних управлінських рішень.

Структура курсу

Год. (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема 1. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, їх сутність та необхідність.	Знати особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності України, вміти аналізувати вплив зовнішніх факторів на формування зовнішньоекономічної політики держави. Дати характеристику показників ефективності зовнішньоекономічних відносин та вміти їх розраховувати. Розуміти місце та роль МВФКВ в системі світогосподарських зв'язків.	Поточне опитування, тестування
2/1	Тема 2. Світові фінансові центри	Розуміти особливості формування світових фінансових центрів. Давати характеристику світових фінансових центрів промислово розвинутих країн та країн, що розвиваються. Знати специфіку діяльності офшорних фінансових центрів та їх роль у розвитку міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин	Поточне опитування, тестування
2/1	Тема 3. Валютні відносини та валютна система	Знати основні риси валютних відносин та валютних систем. Давати характеристику етапів розвитку валютної системи. Розуміти поняття «конвертованість валют», «валютні курси». З'ясувати значення валютних курсів у валютно-фінансовому механізмі. Розуміти сутність котирування валют та державного регулювання валютних відносин.	Поточне опитування, тестування, задачі
2/1	Тема 4. Світові фінансові ринки	Знати структуру фінансових ринків, розуміти доцільність фінансового посередництва. З'ясувати особливості та функціонування Євроринку (Євродолар), Міжнародного ринку єврооблігацій (Євробонд) та Міжнародного ринку позичкових капіталів.	Поточне опитування, тестування,
4/2	Тема 5. Валютний ринок та валютні операції.	Вміти: оволодіти знаннями щодо поняття валютних ринків та їх типи, знати особливості функціонування валютних ринків на сучасному етапі. Валютна біржа. Розуміти суть валютної позиції банку, її типи,	Поточне опитування, тестування, задачі

		вміти здійснювати її оцінку. Давати характеристику способів платежу на валютному ринку. Знати особливості здійснення операцій з іноземною валютою.	
4/2	Тема 6. Арбітраж на міжнародному валютному, фінансово-кредитному ринку, суть та значення	Володіти теоретичними знаннями щодо сутності та видів арбітражу. Знати особливості здійснення валютного та процентного арбітражу. Розуміти сутність позитивного процентного арбітражу.	Поточне опитування, задачі
2/1	Тема 7. Валютні та кредитні ризики. Способи їх страхування.	Володіти теоретичними знаннями щодо сутності валютних та кредитних ризиків. Знати систему захисних застережень та сучасні методи страхування валютного ризику. Володіти знаннями щодо сутності хеджування. Розуміти методи страхування кредитного ризику та особливості їх застосування суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності	Поточне опитування, тестування
2/1	Тема 8. Міжнародні інвестиційні процеси	Володіти теоретичними знаннями щодо форм вивозу та розміщення (інвестування) капіталу, сутності інвестиційного процесу. Розуміти сутність інвестиційної напруженості. Володіти теоретичними знаннями та практичними навичками щодо здійснення розрахунку ефективності вкладених коштів	Поточне опитування, тестування
2/1	Тема 9. Міжнародні кредитні відносини	Володіти теоретичними знаннями щодо особливостей міжнародної грошово-кредитної системи. Знати види міжнародного кредиту та умови міжнародних кредитних угод. Вміти розрізняти форми міжнародного кредиту.	Поточне опитування, тестування
2/1	Тема 10. Механізм міжнародних розрахунків.	Ознайомитись із організаційними засадами міжнародних розрахунків; розуміти види та типи міжнародних розрахунків, форми міжнародних критеріями надійності, строковості та вартісних параметрів, вміти порівнювати різні форми міжнародних розрахунків	Поточне опитування, тестування
2/1	Тема 11. Баланси міжнародних розрахунків	Розуміти значення платіжного балансу та принципи його розрахунку; знати методи регулювання платіжного балансу для його балансування, володіти інформацією щодо значення	Поточне опитування, тестування

		механізмів зрівноваження платіжного балансу; розуміти суть формального та матеріального вирівнювання платіжного балансу оволодіти методиками складання платіжного балансу, уміти його аналізувати та відобразити зовнішньоекономічні операції країн за його статтями	
2/1	Тема 12. Міжнародні фінансово-кредитні інституції.	Володіти теоретичними знаннями щодо особливостей функціонування та здійснення фінансово-кредитної діяльності МВФ. Знати специфіку функціонування та здійснення фінансово-кредитної діяльності структур світового банку (МБРР, МАР, БАГІ, МФК, МЦУІС) та універсальних та регіональних банківських інститутів (БМР, ЄБРР, ЄІБ, ЄФР, ЄФВС).	Поточне опитування, тестування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Борисова Т. М. Міжнародна економічна конкуренція: навч. посіб. Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 231
2. Гончар Г.П., Вербіцька І.І. Експорт України в умовах воєнного стану: проблеми та шляхи вирішення. *Економічний дискурс*. Вип. 1-2.2022. С 7-13. <http://surl.li/rntvob>
3. Савельєв, Є. В. , Зварич І.Я. Міжнародна економіка: підручник. 4-те вид., переробл. та доповн. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С. 424
4. Вербіцька І.І., Бучинська Т.В. Проектний менеджмент – інструмент реалізації бізнес-пріоритетів міжнародних компаній. *Інноваційна економіка*. 2023. №2 (94). С.135-140 <http://surl.li/gehaje>
5. Вербіцька І.І. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання . Чортків, 2023. 47 с.
6. Вербіцька І.І. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи студентів з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання . Чортків, 2023. С.24
7. Вербіцька І.І. Методичні рекомендації для виконання практичних занять та індивідуальної роботи з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» всіх форм навчання . Чортків, 2024. С.24
8. Архієреєв С.І., Максименко Я.А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей очної й заочної форми навчання. Харків : Видавництво Іванченка І.С. 2018. С. 124
9. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. С. 109
10. Архієреєв С. І., Волоснікова Н. М., Климова С. О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП». 2019. С. 234
11. Бестужева С. В., Козуб В. О., Проскурніна Н. В., Козуб В. О., Вовк В. А., Доброскок Ю. Б. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. С. 166

12. Іващук І. О., Стахова Н. В., Живко М. А. Міжнародні міграційні процеси. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С. 204 URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45203>.
13. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка: навчально-методичний посібник. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. С. 85
14. Резнікова Н. В., Іващенко О. А., Рубцова М. Ю. Глобальні проблеми як об'єкт міждисциплінарного дослідження у фокусі міжнародної економічної безпеки та сталого розвитку. *Економіка і держава*. № 7. 2020.
15. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. А. О. Мельник, О. І. Пальчук, В. В. Бугаса. Київ. нац.унт технологій та дизайну, каф. бізнес-економіки та туризму. Київ, 2019. 176 с.
16. Гаврилко П.П. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах: навч. посіб. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Ужгород. торг.-екон. ін-т. Львів: АТБ, 2019. 257 с.
17. Міжнародні перевезення: теорія та практика: навч. посібник: у 2 кн. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 182 с.
18. Могилевська О.Ю., Сідак І.В. Використання штучного інтелекту в модернізації бізнес-процесів. XXVIII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції розвитку вищої освіти та академічного партнерства в умовах воєнного стану». Київ, КиМУ. 16-17 березня 2023 р. С. 290–293.
19. Решетило В.П., Бервено О.В. Міжнародна економіка : навч. Посібник. Харк. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2020. 262 с.
20. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В. Світова економіка: навчальний посібник Київ: ЦУЛ, 2019. С. 328
21. Нікітіна А. В., Цховребова Є. Н. Work migration of the labour force: problems and ways of solving emigration in Ukraine. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 43. С. 72-77. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/>.
22. Фомішин С.В. Міжнародна економіка: навч. посіб. Львів:Новий світ. 2019. С. 445
23. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник. К.: Либідь. 2018. С. 408
24. Тарасевич В.М. Білоцерківець В.В. Сучасна міжнародна економіка: підручник. Дніпро: Економіка. 2019. С. 384
25. Маркетинговий аналіз міжнародної діяльності суб'єктів господарювання: практикум / уклад.: Т.В. Князева, А.В. Шевченко; Нац. авіац. ун-т. К.: НАУ, 2019. 49 с.
26. Резнікова Н.В., Іващенко О.А., Рубцова М.Ю. Глобальні проблеми як об'єкт міждисциплінарного дослідження у фокусі міжнародної економічної безпеки та сталого розвитку. *Економіка і держава*. №7. 2020. С. 12-15
27. Як використовують ШІ в українських компаніях. URL: <https://telegraf.design/yak-vykorystovuyut-shi-v-ukrayinskyh-kompaniyah-doslidzhennya-projector-ai-lab>
28. Boom in Artificial Intelligence Patents, Points to «quantum leap» in tech: UN report. Available at: <https://news.un.org/en/story/2019/01/1031702>
29. Mohylevska O.U., Sidak I.V. Using artificial intelligence to modernise business processes. XXVIII International Scientific and Practical Conference "Modern Trends in the Development of Higher Education and Academic Partnership under Martial Law". Kyiv, KyMU. 16-17 March 2023. pp. 290–293.
30. Defending EU Values in Poland and Hungary // Carnegie Europe. 2017. September 4. URL: carnegieeurope.eu/2017/09/04/defending-eu-values-in-polandand-hungary-pub-72988.
31. Witte Birnbaum M. In Eastern Europe, the EU faces a rebellion more threatening than Brexit 7. Washington Post. 2018. April 5. URL: www.washingtonpost.com/world/europe/in-eastern-europe-the-eu-faces-a-rebellion-more-threatening-than-brexit/2018/04/04/310a6d8e-2604-11e8-a227-fd2b009466bc_story.html.
32. Zave Kauffman. Ukraine and European Union. URL: <http://www.ledalliance.biz/image/art/pdf/ukraine-eu.pdf>
33. Kristin Archick. The European Union: Questions and Answers. Congressional Research Service. October 28, 2021. URL: <https://sgp.fas.org/crs/row/RS21372.pdf>

34. 34. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Action plan on Integration and Inclusion 2021-2027. Brussels, 24.11.2020 COM(2020) 758 final. URL: https://ec.europa.eu/homeaffairs/system/files_en?file=2020-11/action_plan_on_integration_and_inclusion_2021-2027.pdf
35. Reformatting the European Integration Process: Opportunities and Risks for the Ukraine-EU Association / V. Sidenko (project manager) et al. Kyiv: Zapovit Publishing House, 2019. 228p. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_reformatting_the_european_integration_process.pdf
36. International Migration 2020 Highlights. United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division. United Nations New York, 2020. URL: https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/un_desa_pd_2020_international_migration_highlights.pdf
37. 2020 Annual International Migration and Forced Displacement Trends and Policies Report to the G20. URL: <https://www.oecd.org/migration/mig/FINAL-2020-OECD-ILO-UNHCR-IOM-G20-report.pdf>
38. Martin Hofmann, Audrey Jolivel, Daria Huss, Caroline Ambiaux. International Migration: Drivers, Factors and Megatrends. March 2020. URL: <https://www.icmpd.org/file/download/51472/file/Policy%2520Paper%2520-%2520Geopolitical%2520Outlook%2520on%2520International%2520Migration.pdf>
39. WTO. Trade and tariff data https://www.wto.org/english/res_e/status_e/status_e.htm
40. World trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator. <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/WLD>
41. IMF <https://www.imf.org/en/Home> 16. World Economics <https://worldeconomics.com/>
42. OECD Statistics. <https://stats.oecd.org>
43. Basic Sources of International Economic Statistics <https://libguides.princeton.edu/internationalecon/major>
44. Journal of International Economics - ScienceDirect.com <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-international-economics>
45. Trade and Globalization - Our World in Data <https://ourworldindata.org/tradeandglobalization>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування та тестування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи; оцінювання результатів тренінгу; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань; залік

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, індивідуальне навчання, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Опитування під час занять – 10 балів за тему (1- 6 теми) – макс. 60 балів. 2. Модульна контрольна робота – макс. 40 балів	1. Опитування під час занять (7-12 теми) 10 балів за тему – макс.60 балів. 2. Ректорська контрольна робота (1-7 теми) – макс. 40 балів	1. Підготовка КПЗ – макс. 30 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Участь у тренінгах – макс. 30 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C(добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E(достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)